

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

*Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015*

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. 6 п. 4 від « 28 » лютого 2019 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ПРОГРАМА
вступних екзаменів до аспірантури**

освітньо-науковий ступінь «доктор філософії»

галузь знань

07 – Управління та адміністрування

спеціальність

**076 – Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність**

Київ 2019

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: А.А. Мазаракі, д.е.н., проф.
Н.Б. Ільченко, д.е.н., доцент
С.О. Белінська, д-р техн. наук, проф.
Н.В. Мережко, д-р. техн. наук, проф.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри товарознавства, управління
безпечністю та якістю 31.01.2019 р., протокол №14, кафедри
товарознавства та митної справи 31.01.2019 р., протокол №17, кафедри
торговельного підприємництва та логістики 4.02.2019 р., протокол № 11.

Рецензенти:
О.О. Кавун-Мошківська, канд. екон. наук, доц.
Л.А. Коптюх, д-р. техн. наук, проф.
Г.Б. Рудавська, д-р с.-г. наук, проф.

Навчально-методичне видання

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури
Наукова спеціальність

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Вступ

Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність визначає рівень необхідних знань для наукової роботи майбутніх аспірантів за обраним напрямом. Програма включає основні розділи навчальних дисциплін за блоками:

- підприємництво;
- торгівля;
- біржова діяльність.

Програма передбачає засвоєння: організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності, її змісту та особливостей в сфері торгівлі; особливостей створення суб'єктів господарювання в торгівлі; механізму здійснення роздрібно́ї та оптової торгівлі; сутності логістичних операцій та логістичних систем; підходів до проектування ланцюгів поставок та інтегрованих логістичних систем; основ наукових принципів класифікації як традиційного, так і новітнього асортименту харчових продуктів та непродовольчих товарів; чинників формування і збереження споживних властивостей товарів протягом товарору́ху; наукових підходів до управління якістю і безпе́чності товарів; стандартних і сучасних методів дослідження якості харчових продуктів та непродовольчих товарів.

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

1. ПІДПРИЄМНИЦТВО

Основи підприємництва

Підприємництво як соціально-економічна категорія та процес. Соціально-економічні умови цивілізованого розвитку підприємництва. Система ринкових відносин і конкуренція як основні фактори стимулювання бізнесу. Обмеження підприємницької діяльності.

Класифікація підприємств і характеристика їх видів. Регуляторні вимоги та механізм державного регулювання діяльності підприємств різних видів і організаційно-правових форм. Глобалізація та інтернаціоналізація торговельного бізнесу.

Класична та інноваційна моделі підприємництва. Загальна характеристика підприємництва в окремих підсистемах внутрішньої торгівлі: роздрібній торгівлі, оптовій торгівлі, зовнішній торгівлі, торговельному посередництві тощо.

Особливості підприємницької діяльності у сфері послуг та інфраструктурному забезпеченні торгівлі. Передумови та визначальні фактори розвитку підприємницької діяльності в торгівлі. Розроблення стартап-проекту підприємницької діяльності.

Сутність організаційно-правової форми підприємницької діяльності; зміст та особливості в сфері торгівлі. Види організаційно-правових форм і їх класифікація. Поняття суб'єкта підприємницької діяльності. Основні види суб'єктів господарювання в торгівлі та їх класифікація.

Оцінка ринкового потенціалу підприємства. Методичні підходи до аналізу сегменту ринку, оцінки попиту і пропозиції на ньому, конкурентного середовища. Виявлення бар'єрів проникнення на ринок. Методика оцінки ринкових ніш. Методичні підходи до визначення потенціалу доходності конкретного виду підприємницької діяльності у сегменті ринку. Фактори та умови забезпечення конкурентоспроможності та зростання ефективності функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.

Процес ідентифікації підприємницького ризику. Моніторинг комерційного ризику. Методика аналізу та оцінювання комерційного ризику. Види та основні форми страхування комерційних ризиків. Стратегія управління підприємницьким ризиком.

Економіка торгівлі

Фінансові результати як показник результативності та меж діяльності підприємства. Економічна сутність доходу підприємства. Чинники, що визначають розмір та резерви підвищення доходів підприємства. Доходи від операційної діяльності підприємства: сутність та механізм формування. Сутність і види цін на продукцію (послуги) підприємства.

Принципи ціноутворення, активний та пасивний підходи до розробки цінової політики. Види цінових стратегій. Методи визначення цін на товари та послуги.

Базові теоретичні положення управління доходами підприємства. Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу доходів підприємства.

Економічна природа та джерела формування прибутку підприємства. Фактори, що впливають на формування прибутку підприємства в цілому та за окремими видами діяльності (окремими господарськими операціями). Рентабельність діяльності підприємства та система показників, що її характеризують.

Методичний інструментарій аналізу фінансових результатів (прибутку) підприємства. Обґрунтування потреби підприємства в прибутку за напрямками його використання. Резерви зростання прибутку та подолання збитковості діяльності підприємства.

Методичний інструментарій аналізу сплати податкових платежів підприємства. Обґрунтування організаційно-економічних заходів щодо зменшення обсягу податкових платежів (в межах чинного законодавства).

Передумови формування кредитних відносин. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту.

Форми розрахунків (готівковий та безготівковий). Розрахунки з бюджетом, підзвітними особами, постачальниками. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень, за акредитивом.

Комплексний підхід до оцінки ефективності управління комерційною діяльністю підприємства. Система показників ефективності: методичні підходи до розрахунку та діагностики.

Основи бізнес-планування

Суть бізнес-плану, мета його створення та призначення. Бізнес-планування у діяльності підприємства: базові процедури та основні методичні підходи. Стандартні методики бізнес-планування (TACIS; ЄБРР; UNIDO, вітчизняні методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств та ін.) та уніфіковані методики до специфіки діяльності підприємства.

Ключові розділи бізнес-плану згідно міжнародних і вітчизняних стандартів. Складові бізнес-плану за стандартами BFMGroupUkraine.

Процедура обґрунтування змісту окремих розділів: матеріально-технічного, фінансового, кадрового забезпечення підприємницької діяльності; організації основної діяльності, впровадження інноваційних технологій, прогресивних методів і форм господарювання; використання ефективних схем управління та стратегічного, комерційного,

маркетингового, логістичного забезпечення; досягнення результативних показників, очікування загроз і підприємницьких ризиків. Оцінка прибутковості проекту.

Стратегії торговельного підприємництва

Особливості формування стратегій торговельного підприємництва. Вибір стратегій і пріоритетів. Етапи розробки підприємницької стратегії, узгодження з іншими видами стратегії підприємства. Засоби реалізації стратегії. Чинники впливу на стратегічний розвиток малого та середнього підприємництва.

Конкурентна стратегія суб'єктів підприємництва в сфері торгівлі. Формування діючого бренду торговельної компанії.

Розробка стратегії управління стійким розвитком підприємства на основі процесно-системного підходу. Алгоритм обґрунтування та методика визначення базової стратегії управління стійким розвитком підприємства. Визначення функціональних стратегій стійкого розвитку підприємства з урахуванням ефективності управління його локальними складовими.

Антикризові стратегії та діяльність підприємства в умовах ринкової турбулентності. Особливості прийняття стратегічних рішень в умовах ризику або невизначеності

Загальні підходи до оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Критерії та показники ефективності функціонування суб'єктів підприємництва.

Управління ланцюгами постачання

Понятійний апарат ланцюга постачання та управління ним. Управління бізнес-процесами у ланцюгах постачання. Проектування ланцюгів постачання. Основні рішення в управлінні ланцюгами постачання. Моделі ланцюгів постачання.

Стратегії ланцюгів постачання. Інтеграція та співпраця учасників ланцюга постачання.

Інформаційні технології управління ланцюгом постачання. Економічні аспекти управління ланцюгами постачання.

Проектування логістичних систем

Методологічні основи аналізу та синтезу логістичних систем. Життєвий цикл і режим функціонування логістичної системи. Методологічні принципи проектування логістичних систем. Узагальнена процедура проектування логістичної системи.

Інфраструктура і вибір місця розміщення логістичного об'єкта на логістичному полігоні. Визначення та гармонізація потужностей логістичних

систем. Особливості організації та проектування внутрішньовиробничих логістичних систем. Проектування ланцюгів постачання на створення додаткової вартості.

Логістичний менеджмент

Елементи системи логістичного менеджменту підприємства. Рівні логістичного менеджменту. Мета, цілі, завдання та функції логістичного менеджменту.

Категорійний менеджмент як фактор оптимізації організаційної структури управління логістичними бізнес-процесами мережевої роздрібно торгівлі.

Основні підходи та принципи формування логістичної стратегії. Тенденції у формуванні логістичних стратегій на підприємствах. Вибір моделей логістичних стратегій. Оцінка ефективності логістичної стратегії підприємства.

Підходи до організації логістичних систем підприємств. Еволюція та основні типи організаційних структур управління логістичною діяльністю.

Процес логістичного контролю. Формування системи показників логістичного контролю. Зміст логістичного аудиту підприємства. Методи та критерії оцінки результативності логістичного управління.

Підготовки та організації праці фахівців з управління логістичної діяльності. Система сертифікації фахівців логістичного управління. Оцінка праці фахівців служби логістики. Мотивування логістичної діяльності.

Маркетингова діяльність підприємства

Системний підхід до організації маркетингової діяльності на підприємстві. Методологічні підходи та методичний інструментарій проведення маркетингових досліджень. Моделі та системи маркетингових досліджень. Сегментація споживачів і обрання цільових сегментів ринку. Методики оцінки конкурентоспроможності товарів та послуг.

Бренд-менеджмент. Позиціонування торговельної марки. Побудова карти сприйняття бренду: концептуальні підходи та метод аналізу даних.

Взаємодія цінової політики з іншими елементами системи маркетингу. Цілі та планування цінової політики підприємства на різних етапах життєвого циклу товару та підприємства. Управління інтегрованими маркетинговими комунікаціями. Управління масовими комунікаціями.

Оптимізація маркетингових управлінських рішень на основі методів портфельного аналізу. Аудит маркетингової діяльності підприємства

Антикризова корекція маркетингової політики підприємства.

2. ТОРГІВЛЯ

Роздрібна торгівля

Сутність та класифікація магазинів. Спеціалізація магазинів; її сутність, значення та форми. Типи магазинів та їхніх об'єднань. Характеристика сучасних типів магазинів: гіпермаркет, супермаркет, дискаунтер, дрогері, склад-клуб, Cash & Carry, Convenience Store, Forecourt Store, Health Food Store, Frozen Food Store тощо. Сутність та класифікація торговельних центрів. Види об'єктів дрібнороздрібної та пересувної торговельної мережі. Методичні підходи щодо визначення потреби у торговельних об'єктах та їх розміщення.

Вплив спеціалізації магазину на структуру товарного асортименту. Особливості формування товарного асортименту у різних типах магазинів. Антикризове управління асортиментною політикою.

Організація торговельно-технологічного процесу у магазині. Організація процесу продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах. Імідж і репутація підприємства торгівлі: економічний зміст, формування та оцінка. Атмосфера магазину як інструмент впливу на споживача. Формування конкурентоспроможності торговельних послуг. Моделі управління якістю надання торговельних послуг. Розробка програм лояльності покупців. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з покупцями.

Організація праці торговельно-оперативного персоналу підприємства роздрібно торгівлі.

Фірмова торгівля, її форми та методи. Структура елементів споживчої цінності фірмових товарів.

Позамагазинні форми роздрібно торгівлі: організація торгівлі на ринках, організація продажу товарів у дрібнороздрібній торговельній мережі, продаж товарів на замовлення покупців. Організація пересувної торгівлі. Роздрібний продаж товарів через торговельні автомати.

Особливі форми роздрібно торгівлі: Продаж товарів у системі мережевого маркетингу. Організація продажу непродовольчих товарів у кредит і розстрочку. Комісійна торгівля непродовольчими товарами.

Співробітництво регіональних виробників з роздрібно торгівлею. Адаптивні моделі прогнозу продажу. Методичні підходи до розробки та реалізації стратегії розвитку у роздрібно торгівлі.

Оптова торгівля

Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі. Роль оптових підприємств у доведенні товарів від виробників до споживачів на внутрішньому і зовнішніх ринках. Організація оптових закупівель і продажу товарів та їх документальне оформлення. Управління договірними відносинами із постачальниками та споживачами як фактор розвитку конкуренції.

Формування ресурсного потенціалу підприємства оптової торгівлі як чинник оптимізації бізнес-процесів. Механізм формування каналів розподілу в оптовій торгівлі. Розробка унікальної торгової пропозиції та обґрунтування рівня обслуговування корпоративних клієнтів.

Організація технологічних процесів і праці на складах. Організація і технологія товаропостачання роздрібно-торговельної мережі підприємствами оптової торгівлі. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторське обслуговування. Методичні підходи до оцінювання ефективності

Оптово-посередницька діяльність

Оптово-посередницька діяльність у сфері товарного обігу. Бізнес-взаємодія суб'єктів господарювання. Види і форми посередницької діяльності. Умови формування підприємницьких мереж на товарному ринку. Поняття квазі-інтеграції.

Принципи взаємодії суб'єктів господарювання. Сучасні концепції партнерських відносин та оцінка клієнтської лояльності.

Функції оптових посередників. Організація біржових торгів та біржового посередництва. Особливості оптової торгівлі на виставках-ярмарках.

Оцінювання ефективності взаємодії оптово-посередницьких структур на товарному ринку. Методичні підходи до оцінювання ефективності взаємодії суб'єктів господарювання.

Інформаційне забезпечення процесу взаємодії оптових посередників. Порівняння типів систем інформаційного забезпечення. Структура безпеки систем інформаційного забезпечення взаємодії суб'єктів оптово-посередницької діяльності.

Торговельні мережі

Процес глобалізації у торгівлі. Передумови розвитку підприємницьких об'єднань в Україні. Сутність та класифікація підприємницьких мереж у торгівлі.

Корпоративні роздрібно-торговельні мережі як окремі суб'єкти ринку. Переваги корпоративної мережевої торгівлі перед іншими формами торгівлі.

Основні аспекти формування мережевих структур. Ефект синергізму. Види стратегій корпоративних торговельних мереж. Методичні засади розробки стратегії формування корпоративних торговельних мереж.

Організація функціонування корпоративних торговельних мереж. Профіль корпоративної роздрібно-торговельної мережі: масштаби діяльності, стратегія позиціонування, спеціалізація, типи магазинів і інших закладів обслуговування покупців, рівень роздрібних цін.

Сутність та класифікація власних торговельних марок, основні мотиви та переваги від використання. Види стратегій розвитку власних торговельних марок. Основні етапи впровадження категорійного менеджменту у корпоративній торговельній мережі.

Управління товаропостачанням корпоративної торговельної мережі. Автоматизовані системи управління товаропостачанням торговельної мережі.

Основні підходи до організації роботи розподільного центру торговельної мережі. Основні підходи до організації товароруку в торговельній мережі.

Сутність і класифікація франчайзингових торговельних мереж. Основні етапи формування франчайзингової мережі у торгівлі. Управління взаємовідносинами між суб'єктами у франчайзинговій торговельній мережі. Види добровільних об'єднань у роздрібній торгівлі та принципи їх формування.

Електронна торгівля

Інтернет як середовище ведення підприємницької діяльності. Глобальна інформаційно-комунікаційна інфраструктура. Сучасна інтернет-економіка.

Структурно-функціональні схеми бізнес-моделей систем електронної комерції. Фактори зниження витрат в бізнес-моделях систем електронної торгівлі. Фактори розвитку систем електронної торгівлі.

Техніко-економічні та організаційно-правові основи електронної торгівлі. Роль і функції держави стосовно забезпечення легітимного застосування електронної мережі телекомунікації для здійснення комерційної діяльності.

Сутність та функції електронних платіжних систем. Етапи розвитку платіжних систем в Інтернеті. Класифікація електронних платіжних систем, що функціонують в Інтернет, їх переваги і недоліки. Процедура вибору електронної платіжної системи. Взаєморозрахунки за товари та послуги з використанням мобільних засобів.

Основні бізнес-моделі електронної торгівлі: інтернет-торгівля, мобільна електронна торгівля. Характеристика основних бізнес-процесів електронної торгівлі. Класифікація систем електронної торгівлі. Електронні торговельні ряди. Електронні моли (торговельні майданчики) як перспективна форма електронної торгівлі. Інтернет-вітрини. Поняття інтернет-магазину і особливості його функціонування. Функції інтернет-магазину. Класифікація інтернет-магазинів. Обґрунтування бізнес-плану створення інтернет-магазину. Розробка проекту сайту, її основні етапи. Основні підходи до створення сайту інтернет-магазину, їх переваги та недоліки. Особливості організації логістичної діяльності інтернет-магазину. Вибір і обґрунтування моделі логістичної діяльності інтернет-магазину. Організація продажу товарів і обслуговування покупців в інтернет-магазинах. Оцінка економічної ефективності функціонування інтернет-магазину.

Електронна торгівля як елемент омні- та мультимедіальності організації торгівлі.

Мобільна електронна торгівля: сутність і відмінні риси. Характеристика основних бізнес-процесів мобільної електронної торгівлі.

Оптимізація і просування сайту інтернет-магазину в пошукових системах.

Організація оптової електронної торгівлі. Організаційні моделі торговельних майданчиків: каталоги, аукціони та біржі.

Механізм функціонування електронних торговельних майданчиків і особливості їх логістичного забезпечення. Організація оптового продажу товарів і послуг через електронні торговельні майданчики.

Електронний аукціон, його сутність і характерні особливості. Класифікація електронних аукціонів. Механізм і технологія проведення електронних аукціонів. Організаційне забезпечення функціонування Інтернет-аукціону. Процедури участі в електронних торгах.

Електронні біржі. Процедури участі в електронних торгах. Система електронних біржових торгів INDX. Інтернет-біржа Forexite. Брокерські послуги в Інтернет.

Інтернет-представництва бізнес-структур. Віртуальні торговельні представництва товаровиробників та організація їх функціонування.

Міжнародна торгівля

Сутність міжнародної торгівлі як сфери підприємництва. Рамкові стандарти забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Стратегія процедур у сфері міжнародної торгівлі в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ.

Методи міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницькі підприємства. Торгівля через лізингові компанії. Міжнародні виставки та ярмарки. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні тендери (торги). Міжнародна ліцензійна торгівля. Міжнародна електронна торгівля. Технології експортного та імпортного маркетингу.

Вибір зовнішнього ринку. Пошук та оцінка закордонних партнерів. Способи виходу на зовнішні ринки. Види та процес організації експортно-імпортних операцій. Загальні підходи до регулювання підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі. Технології управління зовнішньоторговельними конфліктами.

Митне регулювання міжнародної торгівлі. Спрощення та гармонізація митних процедур відповідно до міжнародних конвенцій. Мінімізація митних ризиків при митному контролі та оформленні товарів і транспортних засобів.

Забезпечення національних економічних інтересів шляхом реалізації митно-тарифних та нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Управління бізнес-процесами в торгівлі

Сутність, основні види та особливості формування бізнес-процесів у торгівлі. Наскрізні бізнес-процеси в системі процесів підприємства. Сутність та складові системи бізнес-процесів в торгівлі. Підходи до побудови системи бізнес-процесів підприємства торгівлі.

Моделювання бізнес-процесів підприємства торгівлі та його принципи. Цикл та етапи моделювання бізнес-процесів. Підходи до моделювання бізнес-процесів. Нотація моделювання бізнес-процесів. Архітектура типового середовища моделювання бізнес-процесів. Політики підприємства в галузі регламентації бізнес-процесів.

Механізм управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі. Ключові показники ефективності бізнес-процесів на підприємстві. Інструменти та методи управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі.

Концепція удосконалення бізнес-процесів. Сутність перепроєктування бізнес-процесів підприємства торгівлі. Сутність реінжинірингу та його значення для підприємства торгівлі. Диференціація перепроєктування та реінжинірингу бізнес-процесів. Класифікація видів реінжинірингу. Методи реінжинірингу бізнес-процесів.

Товарознавство

Значення товарознавства в системі наук про торгівлю. Об'єкт і предмет товарознавства. Методологія та категоріальний апарат товарознавства: методи дослідження якості, ідентифікація та визначення фальсифікації товарів. Наукові основи формування потреб у товарах.

Методологія кваліметричних досліджень. Ймовірно-статистичне оцінювання. Теорія оцінювання. Кваліметрія товарів.

Асортимент товарів та тенденції його формування. Роль брендів у формуванні асортименту товарів. Показники та характеристики асортименту товарів. Методологія формування асортименту товарів.

Вимоги до харчових продуктів та непродовольчих товарів. Споживні властивості харчових продуктів та непродовольчих товарів. Харчові продукти як фізико-хімічна або біологічна система. Хімічний склад харчових продуктів та непродовольчих товарів, його вплив на формування та збереженість споживних властивостей. Шляхи підвищення споживних властивостей товарів.

Поняття якості та безпечності товарів. Характеристика чинників формування якості. Показники якості товарів. Рівень якості товарів. Принципи розрахунку та побудови моделі якості товарів.

Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості товарів в Україні та інших країнах світу. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів і непродовольчих товарів.

Управління якістю товарів. Системний та процесний підхід до управління якістю продукції. Ключові елементи та інструменти розгортання функції якості. Планування якості нової продукції з використанням методології Quality Function Deployment – QFD. Особливості споживчої оцінки якості товарів з використанням моделі Кано.

Управління безпечністю харчових продуктів. Аналіз законодавчої бази, що регламентує безпечність харчових продуктів в Україні та світі. Значення НАССР в управлінні безпечністю харчових продуктів. Державний контроль у сфері безпечності харчових продуктів.

Розробка інтегрованих систем управління: особливості, проблеми і шляхи вирішення, переваги.

Конкурентоспроможність товарів як фактор національної безпеки. Поняття критеріїв та чинників конкурентоспроможності товарів. Показники якості споживчих товарів, які забезпечують їх конкурентоспроможність. Принципи та методи оцінки, шляхи підвищення конкурентоспроможності товарів.

Критерії ідентифікації товарів, методи виявлення фальсифікації та заходи щодо її запобігання. Роль і значення експертизи у мінімізації ризиків безпечності товарів та митних ризиків.

Гармонізація національного законодавства в сфері технічного регулювання з європейськими та міжнародними нормами. Реформування адаптованої до вимог ЄС і СОТ сучасної системи технічного регулювання України.

Екологічні проблеми виробництва, споживання та утилізації товарів і тари. Формування показників безпечності непродовольчих товарів в екологічно орієнтованих технологіях. Екологізація виробництва харчових продуктів.

Прогресивні способи пакування та зберігання харчових продуктів і непродовольчих товарів. Оптимальні умови і режими зберігання товарів. Процеси, що відбуваються під час зберігання харчових продуктів та непродовольчих товарів. Види втрат товарів в процесі життєвого циклу.

Біржова торгівля

Біржова торгівля як вид підприємницької діяльності. Роль і місце біржі в економіці. Законодавчо-правове регулювання біржової торгівлі. Класифікація бірж та їх функції: товарні, фондові, валютні та змішані. Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку. Організаційно - правові засади діяльності товарної біржі.

Біржовий потенціал товарного ринку України та показники, що його характеризують. Світові центри біржової торгівлі товарами та провідні товарні біржі. Особливості та переваги біржової торгівлі.

Електронні системи біржової торгівлі. Системи Globex, Project A, ACCESS та SYCOM. Головні компоненти електронного біржового трейдингу.

Організація та проведення біржових торгів. Види і характеристика біржових аукціонів. Аукціонна торгівля.

Біржова угода: ознаки, сутність, класифікація. Укладання біржової угоди. Типи угод: угоди з реальним товаром, спотові, форвардні, ф'ючерсні та опціонні. Біржові операції. Види біржових операцій. Поняття хеджування та його переваги. Спекулятивні операції на біржах.

Брокерська фірма, її роль і місце в біржовій торгівлі. Види брокерських угод. Види доручень клієнта брокеру.

Формування сучасних ринків біржових товарів. Характерні ознаки біржового речового товару. Товар як об'єкт біржового торгу. Номенклатура і вимоги до біржових товарів, які реалізуються товарними біржами України та світу. Методика подання інформації про біржові товари в спеціалізованих виданнях.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному іспиті зі спеціальності для здобуття ступеня вищої освіти доктор філософії

1. Загальні положення:

Мета вступного іспиту зі спеціальності – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступних іспитів до аспірантури.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет вступного іспиту зі спеціальності складається з 4-х питань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 100-баловою шкалою.
- Максимальна кількість балів за повні правильні відповіді: перше питання – 25 балів, друге питання – 25 балів, третє питання – 25 балів, четверте питання – 25 балів. Неправильна відповідь оцінюється у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 60 балів до наступних іспитів не допускаються та участі у конкурсі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. Внутрішня торгівля України: моног. / А.А. Мазараки, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.], – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 864 с.
2. Мазараки А.А. Торговля: история, цивилизация, мораль / А.А.Мазараки. – К.: Книга, 2010. – 624 с.
3. Мазараки А.А. Економічна безпека України в умовах глобалізаційних викликів / О.П. Корольчук, Т.М. Мельник та ін. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2010. – 718 с.
4. Мазараки А.А. Торговельне підприємство: стратегія, політика, конкурентоспроможність / А.А. Мазараки, Д.М. Пшеслінський, І.В. Смолін. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2010. – 384 с.
5. Мазараки А.А. Оптова торгівля в Україні : моногр. / А. А. Мазараки, Г. М. Богославець, О. М. Трубей, А. М. Носуліч ; за ред. А.А. Мазараки. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 208 с.
6. Mazaraki A. The assessment of logistics risks of trade / Mazaraki A., Ilchenko N. // Knowledge economy society. Contemporary aspects of economic transformations. - Cracow University of Economics, 2015, p. 385-388.
7. Mazaraki A. Modelling business processes in the wholesale trade / Mazaraki A., Ilchenko N. // Knowledge economy society. Challenges of contemporary economies in the face of global market conditions. - Cracow University of Economics, 2015, p. 179-190.
8. Mazaraki A. Small and Medium businesses during an unstable economic situation in Ukraine / Mazaraki A, Ilchenko N. // Knowledge economy society. Challenges and development trends of modern economy, finance and information technology. - Cracow University of Economics, 2015, p. 81-89.
9. Балабан П.Ю. Комерційна діяльність: підручник /М.П. Балабан., Т.Л. Міт'яєва, О.М.Міхайленко, Л.О.Попова, М.М. Хурса // За ред. проф. П.Ю. Балабана. – Х.: Світ Книг, 2015. – 452 с.
10. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Н.О. Голошубова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 680 с.
11. Довгий С.О. Методи прогнозування в системах підтримки прийняття рішень: навч. посіб. / С.О.Довгий, П.І.Бідюк, О.М. Трофимчук, О.І. Савенков. – Київ: Азимут-Україна, 2011. – 607 с.
12. Ільченко Н.Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія /Н.Б. Ільченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 420 с.
13. Ільченко Н.Б. Управління бізнес-процесами на підприємстві оптової торгівлі в контексті реалізації стратегії розвитку оптової торгівлі //Соц.-екон. розвиток регіонів в контексті міжнар. інтеграц. – 2016. – № 23 (12). – Т. 2. – С. 92–98.

14. Ільченко Н.Б. Референтні моделі управління ланцюгами постачання /Н.Б. Ільченко, Д.В. Кочубей // Журн. «Товари і ринки», 2017-2. Т.2. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ. – С. 62-71
15. Кігель В.Р. Оптимізація логістичних рішень: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Логістика». – К.: Універс.Екон. та права «КРОК», 2007.– 136 с.
16. Комерційна логістика: навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Т.Д.Москвітїна, В.М. Торопков та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 406 с.
17. Крикавський Є.В. Логістичні системи: навч. посіб. /Є.В. Крикавський, Н.В. Чернописька– Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2009.– 264 с.
18. Основи біржової діяльності: навчальний посібник /М.О.Солодкий, Н.П.Резнік, В.О.Яворська. – К.: ЦП Компринт, 2017. – 450 с.
19. Підприємницькі мережі в торгівлі: Монографія / [Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков, О.П. Бегларашвілі, Т.М. Григоренко]; за заг. ред. Н.О. Голошубової. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344с.
20. Пономаренко В.С. Логістичний менеджмент: підручник / В.С. Пономаренко, К.М. Таньков, Т.П. Лепейко / за ред. В.С. Пономаренка. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 482 с.
21. Солодкий М.О. Біржовий ринок / М.О. Солодкий. – К. : Аграрна освіта, 2010. – 565с.
22. Харрісон А. Управління логістикою: розробка стратегій логістичних операцій / А. Харрісон, Р.Х. Ван; пер. з англ.; за наук. Ред. О.Є. Міхейцева. – Д.: Баланс Бізнес Букс, 2007. – 368 с.
23. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посіб. за ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.
24. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 20.09.2015 № 771/97-ВР. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
25. Задорожний І.М. Товарознавство продовольчих товарів. Риба і рибні продукти / І.М. Задорожний, І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – Л. : Укоопосвіта, 2000. – 319 с.
26. Кириченко Л.С. Крохмаль, цукор, мед та кондитерські вироби : підручник / Л.С. Кириченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 359 с.
27. Орлова Н.Я. Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їхньої переробки: підручник / Н.Я. Орлова, П.Х. Пономарьов. – 3-є вид., переробл. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 516 с.
28. Романенко О.Л. Товарознавство смакових товарів: підручник / О.Л.

- Романенко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 559 с.
29. Рудавська Г.Б. Молочні та яєчні товари: підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 371 с.
30. Рудавська Г.Б. Харчові концентрати: підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 320 с.
31. Сирохман І.В. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів : підручник / І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 378 с.
32. Тищенко Є.В. Харчові жири: підручник / Є.В. Тищенко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 226 с.
33. Кисляк Н.К. Товарознавство господарських товарів: підр. для студентів товарозн. спец. вищ. навч. закладів / Н.К. Кисляк, Т.М. Коломієць, В.М. Кравченко, С.О. Сіренко. – К.: КНИГА, 19 – Т.ІІ. – 2004. – 448 с.
34. Кравченко В.М. Товарознавство будівельних товарів: підруч. / В.М. Кравченко, С.О. Сіренко, П.Д. Мамонов – К.: КНТЕУ, 2004. – 190 с.
35. Михайлов В.І. Товарознавство електропобутових товарів: підруч. / В.І. Михайлов. – К.: КДТЕУ, 1999. – 232 с.
36. Михайлов В.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: підруч. / В.І. Михайлов, Т.Г. Глушкова, О.І. Зельніченко. – К.: КНТЕУ, 2005. – 556 с.
37. Супрун Н.П. Матеріалознавство швейних виробів. Матеріали для одягу: Підручник / Н.П. Супрун. – К.: КНУТД, 2009. – 188 с.

Додатковий

1. Алькема В.Г. Логістика. Теорія та практика: Навч. посібник. – К.: Професіонал, 2008. – 272 с.
2. Аникин Б.А., Тяпухин, А.П. Коммерческая логистика: Учебник / Б.А. Аникин, А.П. Тяпухин. – М.: Проспект, 2013. – 432 с.
3. Бажин И.И. Логистический менеджмент: компакт-учебник / И.И. Бажин. – Х.: Консум, 2005. – 440 с.
4. Берман Б. Розничная торговля: стратегический подход / Б. Берман, Дж. Эванс: Пер. с англ. – М.: Вильямс, 2008. – 1184 с.
5. Блюмин А.М., Феоктистов, Н.А. Мировые информационные ресурсы: учебное пособие / А.М. Блюмин, Н.А. Феоктистов. – М.: Дашков и К, 2011. – 296 с.
6. Виноградська А.М. Технологія комерційного підприємництва: навч. посіб. А.М. Виноградська. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 780 с.
7. Внутрішня торгівля в Україні: економічні умови ефективного розвитку: монографія / А.А. Мазаракі, І.О. Бланк, Л.О. Лігоненко та ін. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 195 с.

8. Гаджинский А.М. Логистика: учебник для высших учебных заведений по направлению подготовки «Экономика» / А.М. Гаджинский. – М.: Дашков и К°, 2013. – 420 с.
9. Долгов А.П. Логистический менеджмент фирмы: концепция, методы и модели: учебное пособ. / А.П. Долгов, В.К. Козлов, С.А. Уваров. – СПб.: Издательский дом «Бизнес-пресса», 2005. – 384 с.
10. Крикавський Є. Логістика: компендіум і практикум: навч. посіб. / Крикавський Є., Чухрай Н., Чернописька Н.– К.: КОНДОР, 2006. – 340 с.
11. Кристофер М. Логистика и управление цепочками поставок / Под общ ред. В.С. Лукинського. - СПб.: Питер, 2004. – 316 с.
12. Курочкин Д. В. Логистика: [транспортная, закупочная, производственная, распределительная, складирования, информационная]: курс лекций / Д.В. Курочкин. – Минск: ФУАинформ, 2012. – 268 с.
13. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 280 с.
14. Організація та проектування логістичних систем : підручн. / М.П.Денисенка, П.Р.Левковця, Л.І.Михайлової: Київ: ЦУМ, 2010. –333 с.
15. Пазуха М.Д. Реклама у підприємницькій діяльності: навч. посібн. /М.Д.Пазуха, М.В. Ігнатович– К.: ЦДЛ, 2006. – 176 с.
16. Плескач В.Л. Електронна комерція: підручн. / В.Л. Плескач, Т.Г. Затонацька. – К.: Знання, 2007. – 535 с.
17. Пономаренко, В.С. Механізм прийняття управлінських рішень на підприємстві: процесний підхід – Х.: ХНЕУ, 2005. – 238с.
18. Романова Л.В. Управління підприємницькою діяльністю: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
19. Сизоненко, В.О. Сучасне підприємництво: довідник / В.О. Сизоненко. – К.: Знання-Прес, 2007. – 440 с.
20. Сокур І.М. Транспортна логістика : навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Сокур, Л. М. Сокур, В. В. Герасимчук. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 222 с.
21. Сток Дж.Р. Стратегическое управление логистикой / Дж.Р. Сток, Д.М. Ламберт; пер. с англ. 4-е изд. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 797 с.
22. Сумець О.М. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання. Логістика як інструмент ринкової економіки : навч. посіб. -2-ге вид., доп. -К.: Хай-Тек Прес, 2010. - 274 с.
23. Сумець О.М. Стратегія підприємства: теорія, ситуації, приклади: навч. посіб. / О.М. Сумець. – К.: Професіонал, 2005. – 320 с.
24. Тарасюк М.В. Контролінг в управлінні торговельними мережами: теорія, методологія, практика: Монографія/ М.В. Тарасюк. – К.: КНТЕУ, 2010. – 548 с.
25. Тирпак І.В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посіб. / І.В. Тирпак, В.І. Тирпак, С.А. Жуков. – К.: Кондор, 2011. – 284 с.

26. Томассен Л., Линколн К., Эконис Э. Ритейлизация. Как выжить в эпоху диктата розничных сетей, используя силу и власть ритейлеров на благо своего бизнеса. – М.: Добрая книга, 2010. – 352 с.
27. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок / Д. Уотерс; пер. с англ. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 503 с.
28. Шапиро Дж. Моделирование цепи поставок / Пер. с англ. под ред. В.С. Лукинского – СПб.: Питер, 2006. – 720 с.
29. Шехтер Д. Логистика. Искусство управления цепочками поставок / Д. Шехтер. – М.: Альпина, 2013. – 452 с.
30. Шваб Л.І. Основи підприємництва. Навчальний посібник. 2-ге видання. – К.: ЦНЛ, 2007. – 368 с.
31. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: навч. посіб. + К.: КНЕУ, 2004.
32. Экономика фирмы (организации, предприятия) / Под ред. Т.Г. Попадюк. – М.: Вузовский учебник, 2014. – 296 с.
33. Ярошевич Н.Б., Колісник М.К. Підприємництво і менеджмент: Навчальний посібник. — Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. — 292с.

